

Dashboard Statenvoorstel

Datum 19.06.2018	GS-kenmerk 2018/0316622	Inlichtingen bij R. van Leerzem, telefoon 038-499 90 01 e-mail: R.v.Leerzem@overijssel.nl M. van Oort, telefoon 038-499 94 77 e-mail: MJ.v.Oort@overijssel.nl
Titel/Onderwerp Monitor Overijssel 2018-I	PS kenmerk PS/2018/348	
Omschrijving van besluit of onderwerp: Vaststellen Monitor Overijssel 2018-I		
Participatieladder		
Vorm van participatie (Rol van participant) ☐ Initiatiefnemer, Beleidseigenaar, Bevoegd gezag ☐ Samenwerkingspartner ☐ Medebeslisser ☐ Adviseur inspraak ☐ Adviseur eindspraak ☒ Toeschouwer, Ontvanger informatie, Informant ☐ Geen rol	Bestuursstijl (Rol van het bestuur) ☐ Faciliterende stijl ☐ Samenwerkende stijl ☐ Delegerende stijl ☐ Participatieve stijl ☐ Consultatieve stijl ☒ Open autoritaire stijl ☐ Gesloten autoritaire stijl	
Wat wilt u van PS: Ter kennis geven ☐ Overleg ☐ Brainstorm ☐ Samenwerking ☒ Besluitvorming ☐ Reflectie ☐ Overig, namelijk:	Fase van het onderwerp/besluit: : ☐ Informerend ☐ Verkennend ☐ Mede-ontwerp/coproductie ☒ Besluitvormend ☐ Inspraak ☐ Uitvoerend ☐ Evaluatie ☐ Reflectie ☐ Overig, namelijk:	
Toekomstige activiteiten	Relevante achtergrondinformatie	
Link met: - Begroting, namelijk		
Connectie met strategisch onderwerp, namelijk: ☒ Revisie omgevingsvisie ☒ Werkgelegenheid ☒ Innovatie en duurzame energie ☒ Cultuurbeleid ☒ Ontwikkelopgave EHS/Natura 2000 PAS ☒ Herijking OV-tactiek ☒ Duitsland ☒ Circulaire economie ☒ Sociale kwaliteit ☒ Overige, namelijk:	Wettelijke grondslag:	
Relevante links:		

Statenvoorstel nr. PS/2018/348

Monitor Overijssel 2018-I

Datum 19.06.2018	GS-kenmerk 2018/0316622	Inlichtingen bij R. van Leerzem, telefoon 038-499 90 01 e-mail: R.v.Leerzem@overijssel.nl M. van Oort, telefoon 038-499 94 77 e-mail: MJ.v.Oort@overijssel.nl
----------------------------	-----------------------------------	--

---

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Monitor Overijssel 2018-I

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit nr. **PS/2018/348** (bijgevoegd)
- II. Normenkader rechtmatigheid (bijgevoegd)
- III. Budgettaire gevolgen van de 5e wijziging van de Begroting 2018 (bijgevoegd)
- IV. Budgettaire gevolgen van de 106e wijziging van de Begroting 2018 (bijgevoegd)
- V. Overzicht meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen (bijgevoegd)

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Hierbij bieden wij u de Monitor Overijssel 2018-I aan, met de daarbij behorende 5e en 106e wijziging van de Begroting 2018. In deze eerste voortgangsrapportage van 2018 rapporteren wij over de uitvoering van de Begroting 2018.

De Monitor Overijssel 2018-I is een rapportage op afwijkingen. Daartoe wordt iedere prestatie van een financiële, inhoudelijke en integrale kleurscore voorzien. Inhoudelijke en/of financiële afwijkingen van de begroting, leidend tot een oranje of rode kleurscore, worden toegelicht.

Wij stellen u voor om de eerste Monitor Overijssel van 2018 en bijbehorende begrotingswijzigingen vast te stellen. Tevens stellen wij u voor om het normenkader 2018 vast te stellen.

Inleiding en probleemstelling

De Monitor Overijssel is een rapportage op afwijkingen en kan vanaf 20 juni, 17.00 uur worden geraadpleegd via <http://destaatvan.overijssel.nl>. Peildatum voor de in de Monitor Overijssel 2018-I opgenomen budgetten en bestedingen is 14 mei 2018.

Onderstaand vindt u de Inleidende samenvatting bij deze Monitor. Deze is tevens als afzonderlijk item opgenomen op de site van de Monitor.

Kansen voor Overijssel: Interbestuurlijk Programma

Op 14 februari is het Interbestuurlijk Programma bekend gemaakt. In dit programma hebben het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen afgesproken om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Regionale agenda's zijn opgesteld met de opgaven die in de regio centraal staan. Om onze ambities om provinciale opgaven te kunnen verbinden aan nationale en regionale opgaven, hebben we in de Perspectiefnota 2019 opgenomen om de komende jaren € 210 miljoen extra te investeren.

Ook regionale partners (privaat en publiek) dragen bij aan deze projecten. Met elkaar nodigen we het kabinet uit met gelijkwaardige cofinanciering te participeren en samen te investeren in Kansen voor Overijssel en de Kracht van Oost-Nederland. We zien een vijftal investeringslijnen: Regionale Economie, Vitaal Platteland, Klimaat en energie, Bereikbaarheid en Grensoverschrijdende samenwerking. Lees hier alles over in het kansendossier. Op 8 juni heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een brief verzonden over de aanpak van de regiodeals en is bekend geworden dat er een eerste tranche komt van € 200 miljoen.

Strategieontwikkelingen in volle gang

In de tussenbalans constateerden we dat een aantal ontwikkelingen zich sneller en heviger voltrekt dan gedacht, terwijl er tegelijkertijd een aantal complexe transitieopgaven voor de deur staan. Het gaat om de energietransitie, klimaatadaptatie en -mitigatie, circulaire economie en verduurzaming van het landelijk gebied. De transities vragen om een forse inspanning van ons. Bij de Perspectiefnota 2018 hebben we aangegeven hierop strategieën te ontwikkelen. Dit is in volle gang.

Inmiddels hebben we een regionaal adaptatieplan om onze leefomgeving bestand te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering. Hiermee hebben we een goede basis gelegd voor het onderdeel klimaatadaptatie uit het Interbestuurlijk Programma waarvoor dit jaar een Bestuursakkoord wordt afgesloten.

Met het programma Nieuwe Energie Overijssel werken we met een intermaatschappelijke coalitie samen om 20% duurzame energieproductie in 2023 te realiseren. Met partners ontwikkelen we regionale klimaat- en energiestrategieën. Hierin wordt vastgelegd wat regionaal gedaan gaat worden om de nationale doelstellingen voor CO₂-reductie voor 2030 te halen met een doorkijk naar 2050.

We komen dit jaar met een programma voor circulaire economie voor 2018-2019 met een doorkijk voor daarna. Hierin vertalen we met partners de landelijke transitie-agenda's naar Overijssel. We koppelen ze aan de sterke kanten van Overijssel, aan de (top)sectoren en aan activiteiten uit lopende programma's. Bij de Perspectiefnota 2019 hebben wij u gevraagd aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor het programma circulaire economie.

We zijn gestart met het ontwikkelen van een langetermijnstrategie voor de verduurzaming van het landelijk gebied. We brengen in beeld hoe we verduurzaming van het landelijk gebied meer in samenhang kunnen oppakken, inspeland op nieuwe ontwikkelingen. Dat doen we samen met onze partners van Samen Werkt Beter, gemeenten en in afstemming met u. We ronden deze strategieontwikkeling in het voorjaar van 2019 af.

Aantrekkelijke leefomgeving

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben steeds vaker ruimtelijke gevolgen

Maatschappelijke opgaven hebben steeds vaker ruimtelijke gevolgen: recreatiewoningen, vrijkomende agrarische bebouwing, balans op de woningmarkt, energietransitie. Deze vraagstukken vragen om een integrale aanpak en ruimtelijke inpassing. Ze beïnvloeden de vitaliteit van steden, dorpen en buitengebied. We streven naar zorgvuldig ruimtegebruik en een goede ruimtelijke kwaliteit.

Rekenkamer Oost-Nederland rapport Boven Water

De Rekenkamer Oost-Nederland heeft de invulling van de provinciale rol bij de waterveiligheid (regionale keringen) en regionale wateroverlast onderzocht in haar rapport Boven Water. Zij komt tot de conclusie dat wij onze taak goed uitvoeren. Dit geldt voor de aanwijzing en normering door Provinciale Staten. En dit geldt ook voor het toezicht door Gedeputeerde Staten op de, door de waterschappen uit te voeren, toetsing en verbetermaatregelen. Wel kan de provincie haar eigen rol steviger inzetten. Hier doet de Rekenkamer aanbevelingen voor.

Gezamenlijk optrekken bij de transities in stad en land

Overijssel op Streek is een netwerk waarin bestuurders, wetenschappers en andere partijen van gedachten wisselen over regionale ruimtelijke vraagstukken en de wisselwerking tussen stad en land. De bestuurders willen samen optrekken en leren van elkaar en van anderen, bijvoorbeeld door te experimenteren met nieuwe methoden of door gezamenlijk onderzoek. De werkwijze is vergelijkbaar met die in de Woonkeuken en Stadsbeweging. Wij agenderen thema's, brengen onze inzichten in en organiseren en faciliteren het netwerk. In 2018 werken we aan een Streekagenda.

PAS: 2018 is een spannend jaar

Deze zomer adviseert de advocaat-generaal van het Europese Hof over de juridische houdbaarheid van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit advies, dat door de rechter veelal wordt overgenomen, kan de

houdbaarheid van de PAS bevestigen of leiden tot vertraging of beleidswijziging. Het PAS en het rekenmodel AERIUS worden bovendien jaarlijks geactualiseerd opdat de berekening van ontwikkelruimte plaatsvindt op basis van de meest recente cijfers en inzichten. Deze actualisatie is complex en omvangrijk. Technische tegenslagen leiden tot vertraging in de huidige actualisatie. Bovenstaande leidt er toe dat pas na de zomer meer duidelijkheid ontstaat over het programma en de lopende actualisatieronde.

Capaciteit uitvoering 'groene wetten' verhoogd

In 2017 waren wij voor het eerst verantwoordelijk voor het onderdeel soortenbescherming van de nieuwe Wet natuurbescherming. In dat jaar hebben wij ervaring opgedaan met de benodigde capaciteit voor een goede afhandeling. In de Monitor Overijssel 2017-II kondigden wij al aan u een voorstel te doen voor de dekking van de benodigde formatie voor vergunningverleners en toezichthouders voor deze nieuwe taak. Via de Perspectiefnota 2019 heeft u ingestemd met dit voorstel. De uitvoering van deze taken ligt daarmee op schema.

Sanering Olasfa

In 2010 werd ingeschat dat de omvang van de vervuiling op het Olasfaterrein 260 ton puur teer was. Inmiddels is ruim 1000 ton puur teer uit de grond verwijderd. Op één hardnekkig vervuilde plek op grote diepte wordt nog stoomsanering toegepast. Dit vordert gestaag. Een betrouwbare prognose over wanneer de stoomsanering wordt afgerond blijft lastig. Wij spreken intensief met alle partijen om te bepalen of en zo ja hoe we, binnen de kaders van de Wet Bodembescherming, de vervuiling naar de IJssel zo snel mogelijk kunnen beëindigen. Daarbij gebruiken we ervaringsgegevens van de sanering en nieuwe inzichten.

Krachtige economie

Infrastructurele problemen spoor

Op het regionale spoor hebben veranderingen plaatsgevonden en zijn nieuwe treinconcessies gestart vanaf 11 december 2017. Er doen zich diverse problemen voor bij de uitvoering van de dienstregelingen. Het is nog niet mogelijk de sneltrein uit Enschede door te laten rijden naar Zwolle (eindpunt nu Raalte). In de zomer wordt een extra perron in Zwolle aangelegd, waarna de extra sneltrein alsnog gaat rijden.

Door fouten van ProRail kan op de Kamperlijn slechts 100 km/u worden gereden in plaats van de gevraagde 140 km/u. Bediening van het gerealiseerde station Zwolle Stadshagen is daardoor niet mogelijk. Daarnaast is de stroomvoorziening op beide trajecten nog niet optimaal waardoor de treinen niet snel kunnen optrekken. Met ProRail en betrokken partijen vindt intensief overleg plaats om de problemen op te lossen.

Daarnaast is de treindienst Hengelo-Bielefeld later dan gepland van start gegaan op het traject tussen Hengelo en Bad Bentheim vanwege technische problemen aan het nieuwe treinmaterieel, dat is uitgerust met twee stroomsystemen. Inmiddels kunnen alle 8 nieuwe treinen worden ingezet op het volledige traject. Er wordt door ProRail nog onderzoek gedaan naar detectieproblemen die in de herfst kunnen optreden als gevolg van bladval op het spoor op het traject Oldenzaal-Duitse grens.

Goederenvervoer over water

Het is lastig een goede prognose te geven van de uitputting van de verschillende activiteiten binnen het uitvoeringsprogramma. Met gemeenten en bedrijven bespreken we aanpassingen aan haven- en vaarweginfrastructuur waarvoor wij subsidieregelingen beschikbaar hebben (Ubs 2.3). Aanvragers (met name gemeenten) hebben moeite om de financiering rond te krijgen. Het onderzoek van de Rekenkamer Oost-Nederland ('De vaart erin houden', PS/2017/166) onderkent dat partijen tijd nodig hebben voor de uitwerking en financiering van plannen en beveelt aan de looptijd van de subsidieregelingen te verlengen. Wij hebben deze aanbeveling overgenomen. Bij Monitor Overijssel 2018-II bekijken we of op grond van het financiële verloop bijstelling van de Begroting 2018 gewenst is. De komende maanden inventariseren we bij havengemeenten en watergebonden bedrijven of op korte termijn de financiering van kade- en vaarwegprojecten kan worden georganiseerd.

Groei zet door

De economische groei zet door in 2018 en zorgt voor veel belangstelling uit het bedrijfsleven voor onze economische stimuleringsprogramma's op het vlak van bedrijvenlocaties, human capital, MKB & ondernemerschap, innovatie, internationalisering en vrijetijdseconomie. We zien een aantal bedrijven snel groeien. Het Snelle-Groei-ers-initiatief uit het MKB Ondernemerschap programma is dit voorjaar gestart met 26 bedrijven en er is een wachtlijst voor een tweede ronde.

De belangstelling voor het GO4EXPORT programma en de animo voor de handelsmissies bij het MKB is groot. Het onderwijs heeft een plek in het exportprogramma met extra trainingen in internationale

handel en het betrekken van bijna 50 studenten bij internationaliseringsvraagstukken van zeven bedrijven uit Oost-Nederland.

Iedereen in Overijssel doet mee op nieuwe leest geschoeid

In de Monitor Overijssel 2017-II meldden wij u dat actualisering van het uitvoeringsprogramma 'Iedereen in Overijssel doet mee' noodzakelijk was. Met uw vaststelling van het investeringsvoorstel op 31 januari 2018 (PS/2017/922) is het uitvoeringsprogramma opnieuw afgestemd op de actualiteit op de arbeidsmarkt. De uitvoering van het programma 2016-2019 ligt daarmee weer op schema.

Symfonische voorziening op streek

Het Orkest van het Oosten heeft samen met Het Gelders Orkest voor 1 april 2018 het plan Muziekhuis van het Oosten ingediend bij het Ministerie van OCW. Het plan bevat een aansprekende visie voor een nieuwe symfonische voorziening voor Oost-Nederland, waarin het Muziekhuis een voorname spil wordt in het muziekleven in de regio. Symfonische concerten, opera, maar juist ook talentontwikkeling, educatie en verbinding met regionale (muziek)gezelschappen staan centraal. De Raad voor Cultuur en Bureau Berenschot, dat namens de Oost-Nederlandse overheden een second opinion uitvoert, zijn positief over de richting en haalbaarheid van het plan en constateren tegelijkertijd dat er nog veel open einden zijn in deze fase. Van belang voor de uitwerking hiervan is het financiële perspectief dat de Oost-Nederlandse overheden de orkesten kunnen bieden.

Uitwerking beheer Technology Base Twente

In 2018 werken wij met het college van B&W van Enschede de toekomstige governance van Technology Base Twente verder uit. In de loop van 2018 leggen wij u de uitgewerkte koers ter consultatie of ter bekrachtiging voor, afhankelijk van de te kiezen vorm en de daarvoor noodzakelijke besluitvorming. De gesprekken over onze ambities op het gebied van de moderne maakindustrie (Advanced Materials and Manufacturing) hebben nog niet geleid tot de realisatie van een proeffabriek. De beslissing van bedrijven(consortia) tot vestiging op Technology Base is van meerdere factoren afhankelijk en onderhevig aan internationale concurrentie tussen locaties. Daarvoor is tijd en geduld geboden. Wij houden vast aan het profiel van een internationale innovatieve ontwikkel- en testlocatie.

Goed bestuur

Ontwikkelen van alternatieve kerntaken

Parallel aan het reguliere begrotingsproces is het proces rond de betekenisvollere P&C-cyclus gestart. Uw Staten zijn hier via de Auditcommissie over geïnformeerd. Op 14 maart 2018 is informeel overlegd over aanpassing van de P&C-cyclus met een delegatie van Provinciale Staten. Afgesproken is dat er voor kerntaak 1 en 3 alternatieven worden ontwikkeld parallel aan de Begroting 2019. Daarbij kijken we naar de diversiteit in opgaven en naar een bij hierbij passende sturing- en controlmechanisme. Kengetallen/Indicatoren vormen een ander punt van aandacht.

Participatiewet

De opgave voor 2018 is om gemiddeld 20 participatiebanen te realiseren. Voorheen werd uitgegaan van een norm van 13 participatiebanen. De norm loopt de komende jaren op naar circa 30 participatiebanen. Op peildatum 1 juni 2018 hebben wij ruim 21 banen gerealiseerd. Daarmee is het nog onzeker of het gemiddelde gedurende het hele jaar gehaald wordt. Niet al deze banen zijn direct productief voor het primaire proces. Wij streven onverkort naar realisatie van de norm.

Participatie samenleving

De Monitor Overijssel 2018-I is een openbaar document. Belangstellenden kunnen via dit document kennisnemen van de ontwikkelingen in de uitvoering van de begroting 2018 van de provincie Overijssel.

Overwegingen

Onderstaand wordt de inhoud van de Monitor Overijssel 2018-I in hoofdlijnen beschreven. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Kleurscores.
- Begrotingswijzigingen.
- Normenkader rechtmatigheid 2018.

Kleurscores

In de Monitor wordt voor iedere prestatie uit de Begroting 2018 een prognose afgegeven of deze volledig (groen), deels (oranje) of niet (rood) gerealiseerd wordt (verwachting einde jaar). Ook wordt via een

financiële kleurscore een duiding gegeven van de mate waarin het budget besteed wordt in dit begrotingsjaar. De inhoudelijke en financiële kleurscore resulteren in een integrale kleurscore. De kleurscores voor de prestaties worden bepaald aan de hand van de vastgestelde systematiek. De toelichting op deze kleurensystematiek vindt u via de knop 'leeswijzer' in de bovenste menubalk op de website van de Monitor.

De Monitor 2018-I levert qua kleurscores het volgende beeld op:

Monitor Overijssel 2018-I			
Kleurscore	Inhoud	Financiën	Integraal
Groen	141	143	141
Oranje	10	9	10
Rood	1	0	1
	152	152	152

Begrotingswijzigingen

In de Monitor worden twee categorieën begrotingswijzigingen gepresenteerd:

- PS-wijzigingen: voorstellen van GS aan PS tot wijziging van de begroting.
- GS-wijzigingen: wijzigingen die PS via de Monitor accordeert, op basis van de financiële verordening en de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland.

De wijzigingsvoorstellen zijn in overeenstemming met het begrotingswijzigingenbeleid dat is opgenomen in de financiële verordening. In de Monitor 2018-I worden de volgende wijzigingen voorgesteld met betrekking tot de budgetten voor de opgenomen prestaties in de begroting 2018: (bedragen * € 1.000).

Mutaties - Exploitatie	PS		GS		Totaal		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Regulier	2.992	2.992	1.149	1.149	4.141	4.141	-
KVO	162	-	38.438	91	38.600	91	-38.509
Uitvoeringsreserve NNN	-	-	1.553	-	1.553	-	-1.553
Overige reserves en doeluitkeringen	4.616	215	-	-	4.616	215	-4.401
	7.770	3.207	41.140	1.240	48.910	4.447	-44.463

Via de voorgestelde PS- en GS-wijzigingen worden de begrote lasten in 2018 verhoogd met € 48,9 miljoen. De begrote baten worden verhoogd met € 4,4 miljoen. Dit levert een nadelig saldo op van € 44,5 miljoen.

De hogere lasten van € 48,9 miljoen worden als volgt verklaard:

Reguliere budgetten

Besteding hogere reizigersopbrengsten (prestatie 4.2.3)	€ 3,0 miljoen
Vorbereidingskosten A1 (prestatie 4.6.1)	€ 0,4 miljoen
Zoetwatervoorziening Oost Nederland (prestatie 1.5.1)	€ 0,1 miljoen
KRW, Rijn Oost (prestatie 1.5.2)	€ 0,3 miljoen
Bedrijfsvoeringslasten	€ 0,3 miljoen
Totaal reguliere budgetten	€ 4,1 miljoen

Deze verhogingen zijn neutraal. Tegenover de hogere kosten staan hogere bijdragen van derden.

KVO-budgetten

Stadsbeweging (prestatie 1.3.2)	€ 1,5 miljoen
Cofin. POP-3 verbetering verkavelingsstructuur (prestatie 3.4.6)	€ 0,5 miljoen
Beleidsimpuls verkeersveiligheid (prestatie 4.1.3)	€ 1,7 miljoen
Herijking OV (prestatie 4.2.1)	€ 2,7 miljoen
Regionaal spoor (prestaties 4.2.5 en 4.2.6)	€ 5,1 miljoen
Stimuleren fietsgebruik (prestatie 4.3.1)	€ 2,0 miljoen
Launching customership en MIT (prestatie 5.3.2)	€ 1,4 miljoen
IJsseldelta fase 1 (prestatie 8.1.1)	€ 23,7 miljoen
Totaal KVO-budgetten	€ 38,6 miljoen

NNN-budgetten

Beheer natuurterreinen (prestatie 3.1.3)	€ 1,2 miljoen
Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied (prestatie 3.1.4)	<u>€ 0,4 miljoen</u>
Totaal NN-budgetten	€ 1,6 miljoen

Overige reserves en doeluitkeringen

Olasfa (prestatie 2.3.4)	€ 1,3 miljoen
Verkeersveilige infrastructuur (prestatie 4.1.5)	€ 0,3 miljoen
Concessie- en contractmanagement (prestatie 4.2.3)	€ 1,2 miljoen
Spoor Zwolle – Kampen (prestatie 4.2.7)	<u>€ 1,8 miljoen</u>
Totaal overige reserves en doeluitkeringen	€ 4,6 miljoen

Het nadelige saldo van € 44,5 miljoen wordt als volgt gedekt:

- Voor € 38,5 miljoen worden de hogere begrote lasten gedekt uit de daarvoor bestemde middelen in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.
- Voor € 1,6 miljoen worden de hogere begrote lasten gedekt uit de daarvoor bestemde middelen in de Uitvoeringsreserve natuurnetwerk Nederland.
- Voor € 1,3 miljoen worden de hogere begrote lasten gedekt uit de daarvoor bestemde middelen in de Reserve bodemsanering.
- Voor € 3,1 miljoen worden de hogere begrote lasten gedekt uit de daarvoor bestemde middelen in de Reserve mobiliteitsprojecten verkeer en vervoer.

Naast voorstellen voor begrotingswijzigingen op budgetten voor prestaties uit de begroting 2018 zijn in de Monitor ook voorstellen opgenomen voor wijzigingen van balansposten. Het gaat daarbij om mutaties van investeringsbudgetten, mutaties in de besteding van voorzieningen en mutaties tussen reserves. In onderstaande tabel worden die mutaties samengevat.

Balansposten	Bijraming 2018	Aframing 2018	Saldo
Bedragen * € 1.000			
Investeringsbudgetten	€ 4.940		€ 4.910
Mutatie tussen reserves	€ 15.300		€ 15.300
Voorzieningen	€ 3.140		€ 3.140
Totaal mutaties	€ 23.380		€ 23.380

Onderstaand worden de in de tabel genoemde mutaties toegelicht.

Investeringsbudgetten

- De voorgestelde verhoging van de investeringskredieten heeft betrekking op investeringen in de provinciale infrastructuur. Deze worden toegelicht bij de prestaties 4.6.9 en 4.7.2.

Mutaties tussen reserves

- De mutaties tussen reserves hebben voor € 2,6 miljoen betrekking op toevoegingen aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze middelen zijn afkomstig uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (€ 0,4 miljoen) en de Uitvoeringsreserve natuurnetwerk Nederland (€ 0,2 miljoen). Het betreft middelen die bestemd zijn voor projecten die volgens de vernieuwde boekhoudvoorschriften moeten worden opgenomen op de balans, en waarop jaarlijks dient te worden afgeschreven. De toelichting hiervoor is opgenomen bij de prestaties 4.1.3 en 8.1.2. Bovendien wordt vanuit de Algemene reserve tijdelijk € 2,0 miljoen overgeheveld. De vervanging van een viaduct bij de N34 vindt eerder plaats dan gepland omdat deze wordt meegenomen in de ombouw van de N34 (zie prestatie 4.7.2).
- Voor € 1,0 miljoen wordt budget overgeheveld van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar de Algemene financieringsreserve. Dit vloeit voort uit de kapitaalverstrekking aan de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (zie prestatie 1.3.2).
- Voor € 0,2 miljoen wordt budget binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel verschoven tussen prestaties. (zie prestatie 3.4.4 en 5.3.2).

- Ter correctie van een te hoge mutatie in de Jaarrekening 2016 dient € 0,2 miljoen terug gestort te worden vanuit de Reserve dekking kapitaallasten activa naar de Reserve provinciale infrastructuur (zie prestatie 4.6.9).
- Ter uitvoering van uw besluit over het duurzaam renderend kapitaal bij Monitor Overijssel 2017-II wordt binnen de Algemene financieringsreserve € 11,3 miljoen omgelabeld van de starters- en duurzaamheidsleningen naar het structureel renderend kapitaal.

Naast bovengenoemde mutaties wordt ook vanuit de exploitatie nog € 2,4 miljoen toegevoegd aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze toevoegingen worden toegelicht bij de prestaties 4.1.5 en 4.5.3.

Voorzieningen

- De begrote lasten die ten laste komen van de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur worden verhoogd met € 3,5 miljoen. De toelichting is opgenomen bij prestatie 4.7.1.
- De begrote lasten die ten laste komen van de Voorziening reorganisatie worden verlaagd met € 0,4 miljoen. De toelichting is opgenomen onder beleidsdoel 10.5

Normenkader rechtmatigheid 2018

Bijlage IV bij dit statenvoorstel bevat het geactualiseerde normenkader rechtmatigheid 2018. Wij stellen u voor dit normenkader vast te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan Provinciale Staten. De accountant toetst bij de controle van de jaarstukken naast getrouwheid ook op rechtmatigheid. Hiervoor maakt de accountant gebruik van het normenkader rechtmatigheid. Het normenkader bevat de goedkeurings- en rapportagetoleranties, de toetsingscriteria en de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante wet- en regelgeving van hogere overheden en van de provincie zelf. Voor de accountant is alleen wet- en regelgeving van belang die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen. Ten aanzien van de toleranties melden wij dat de uitleg van de toleranties explicieter (totale lasten zijn incl. toevoegingen aan reserves) is omschreven conform de kadernota rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV.

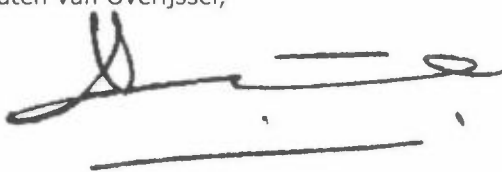
Door het normenkader vast te stellen kan de rechtmatigheidscontrole door de accountant over het boekjaar 2018 op basis van de juiste normen en binnen vastgestelde tolerantiegrenzen worden uitgevoerd. Het normenkader is afgestemd met de accountant.

Voorstel

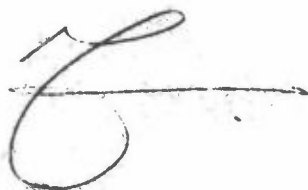
Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Bijlage I

Ontwerpbesluit nr. PS/2018/348

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 19.06.20182018 - kenmerk 2018/0316622

overwegende

besluiten:

1. De Monitor 2018-I, inclusief de 5^e (Bijlage III) en 106^e wijziging (Bijlage IV) van de begroting 2018 vast te stellen.
2. Het normenkader rechtmatigheid 2018 (Bijlage II) vast te stellen.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,

Bijlage II Normenkader financiële rechtmatigheid 2018

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) worden eisen gesteld aan de controle van de jaarrekening door de accountant. Een van de uitgangspunten is dat hierbij aandacht moet worden besteed aan de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties.

De door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen in de wet- en regelgeving. Met andere woorden, er wordt gecontroleerd of het college van Gedeputeerde Staten bij het aangaan van transacties met financiële gevolgen de relevante bepalingen heeft nageleefd. Het gaat daarbij dus om de spelregels van hogere wet- en regelgevende organen en van de provincie zelf, die als norm gelden voor het college bij het aangaan van transacties. De accountant ondersteunt Provinciale Staten hiermee in haar controlerende functie.

De rechtmatigheidscontrole wordt gedaan aan de hand van het normenkader rechtmatigheid, die het volgende omvat¹:

- De goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten in de jaarrekening bedraagt 1% van de werkelijke lasten incl. toevoegingen aan de reserves. Ten aanzien van onzekerheden in de controle bedraagt de goedkeuringstolerantie 3% van de werkelijke lasten incl. toevoegingen aan de reserves.
- De controle van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties leidt algemeen gesproken tot de volgende drie extra toetsingscriteria ten opzichte van de controle voor het getrouwe beeld:
  - Het begrotingscriterium. Deze wordt voor de kerntaaklasten vastgesteld op kerntakenniveau en voor de personeelsgebonden lasten op het totaal aan personeelsgebonden lasten.
  - Het M&O-criterium. Het betreft hier de interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (=misbruik) en de interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (=oneigenlijk gebruik).
  - Het voorwaarden criterium. Getoetst wordt of wettelijke regelgeving en besluiten van uw Staten worden nageleefd, voor zover deze regelgeving bepalingen bevat die van toepassing zijn op het financiële beheer c.q. het verrichten van beheershandelingen met financiële gevolgen. Dit geldt alleen voor de rechtmatigheidscriteria: recht, hoogte en duur.

In het kader van het voorwaarden criterium is hieronder een inventarisatie opgenomen van relevante regelgeving. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen wet- en regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de provincie zelf (eigen regelgeving). Binnen de eigen regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen regelgeving van Provinciale Staten en regelgeving van andere bestuursorganen (Gedeputeerde Staten/Commissaris der Koning). Collegebesluiten vallen niet verplicht onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of PS-besluiten c.q. verordeningen.

Relevante externe wet- en regelgeving voor de rechtmatigheidstoets

Op het handelen van de provincie en haar bestuursorganen is een divers stelsel aan nationale en internationale wet- en regelgeving van toepassing. Te denken valt onder meer aan wetten in formele zin, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen en Europese richtlijnen en verordeningen. Dit juridisch kader is voortdurend aan verandering onderhevig. Onderstaande lijst vormt een opsomming van enkele voorschriften die met name relevant zijn voor het financieel rechtmatig handelen van de provincie. Deze lijst is niet limitatief van aard.

---

¹ Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en Kadernota Rechtmatigheid 2017

Soort regeling	Titel
Wet	Algemene wet bestuursrecht (Awb)
Wet	Provinciewet (PW)
Wet	Burgerlijk wetboek (BW)
Ministeriële regeling	Regeling informatie voor derden (IV3)
Wet	Ambtenarenwet (AW)
Wet	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
Wet	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
Wet	Zorgverzekeringswet (ZVW)
Wet	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)
AMvB	Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koning
AMvB	Rechtspositiebesluit gedeputeerden
AMvB	Rechtspositiebesluit staten- en commissieleden
Ministeriële regeling	Regeling rechtspositie gedeputeerden
Ministeriële regeling	Regeling rechtspositie commissarissen van de Koning
	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling provincies
Besluit	Reisbesluit binnenland
Wet	Wet op de loonbelasting 1964 (LB)
Wet	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Wet	Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten
Wet	Wet op de omzetbelasting 1968 (OB)
Wet	Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)
Wet	Invorderingswet 1990 (Iw)
Ministeriële regeling	Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
Wet	Wet op het BTW compensatiefonds (WBc)
Wet	Wet financiering decentrale overheden (Fido)
Ministeriële regeling	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
AMvB	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
Wet	Financiële verhoudingswet (FVW)
Wet	Wet houdbare overheidsfinanciën
Wet	Wet op de motorrijtuigenbelasting (MRB)
Wet	Aanbestedingswet 2012
Wet	Wet markt en overheid
Wet	Wet inrichting landelijk Gebied
Wet	Wet BDU verkeer en vervoer
Wet	Wet bescherming persoonsgegevens (tot 25 mei 2018)
Wet	Algemene verordening gegevensbescherming (AVG): vanaf 25 mei 2018.
Wet	Wet op de vennootschapsbelasting 1969
Wet	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wet	Wet financieel toezicht

Soort regeling	Titel
Verdrag EU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artikel 107,108 en 109 inzake staatsteun)
Verordening EU	Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad

Relevante eigen regelgeving voor de rechtmatigheidstoets

Bij de rechtmatigheidscontrole worden regelingen van PS betrokken en regelingen van andere bestuursorganen binnen de provincie indien de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of PS-besluiten c.q. verordeningen of indien deze naar eigen keuze worden toegevoegd. Bij beide categorieën gaat het echter alleen om regelingen die financiële gevolgen hebben. Dit leidt tot de onderstaande opsomming:

Regelingen Provinciale Staten
Algemene subsidieverordening Overijssel 2005
Belastingverordening Overijssel
Financiële verordening provincie Overijssel 2016
Omgevingsverordening Overijssel 2017
Planschadeverordening Overijssel 2012
Subsidieverordening Bodemsanering Bedrijfsterreinen Overijssel
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning provincie Overijssel 2016 (op 3 januari 2017 in werking getreden)
Verordening Rechtspositie Statenleden, gedeputeerden en commissieleden 2015
Subsidieregeling Rivierdijken
Subsidieverordening Innovatiefonds Overijssel II B.V.
Subsidieverordening Innovatiekrediet Overijssel

Regelingen van andere bestuursorganen binnen de provincie
Bevoegdhedenbesluit Commissaris van de Koning
Bevoegdhedenbesluit Gedeputeerde Staten
Bevoegdhedenlijsten
Financiële uitvoeringsregels provincie Overijssel 2014
Uitvoeringsbesluit belastingen Overijssel
Uitvoeringsbesluit subsidies Overijssel 2011, Uitvoeringsbesluit subsidies Overijssel 2017
Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Overijssel
Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Overijssel
Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer 2016
Subsidieregeling natuur en landschapsbeheer binnen de Natura 2000 gebieden de Wieden en de Weerribben
Regeling nadeelcompensatie Overijssel 2013
Regeling tegemoetkoming sanering Olasfa 2016
Uitvoeringsregeling melding en registratie van financiële belangen provincie Overijssel 2016
Besluit verlagen subsidies agrarisch natuurbeheer

Regeling POP 3 subsidies provincie Overijssel
Regeling Aankoop Gronden Overijssel 2013
Beleidsregel nadeelcompensatie Ontwikkelopgave Natura 2000 Overijssel 2017
Beleidsregel nadeelcompensatie kabels en leidingen
Beleidsregel openbare verkoop ingerichte natuur bestuurlijke verplichtingen
Regeling vergoeding voor wacht- en storingsdiensten provincie Overijssel 2018

Bijlage III: overzicht budgettaire gevolgen van de 5^e wijziging van de Begroting 2018

Monitor Overijssel 2018-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2018			2019			2020			2021			2022		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	20		1.3.2	I	<i>Stadsbeweging</i>															
					Algemene dekkingsmiddelen															
2	2	2.3		I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.000	1.000												
					- programmakosten (Algemene financieringsreserve deelneming HMO)	1.000		1.000-												
2	20			I	<i>Actualisering Sanering Olasfaterrein</i>															
					Oplossen van milieuproblemen op gebied van bodem															
3	3	3.3	3.3.8	I	- programmakosten	1.300		1.300-												
					Algemene dekkingsmiddelen															
3	20			I	- programmakosten (Reserve bodemsanering)		1.300	1.300												
					<i>Faunabeheereenheid Overijssel</i>															
3	20		3.3.8	I	Wederzijdse versterking van natuur & economie en van natuur & samenleving															
					- programmakosten	162		162-												
3	20		3.2.3	I	Algemene dekkingsmiddelen															
					- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	162-		162												
3	20		3.3.8	I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	162	162													
					<i>UVP Mobiliteit</i>															
4	4	4.1		S	(Investeringskrediet mutaties: in 2018 N349: + € 0,1 miljoen en N763: + € 0,4 miljoen; in 2019 N733: + € 0,8 miljoen en N737: + € 1,5 miljoen)															
					Integrale mobiliteitsaanpak Overijssel															
4	20		4.1.3	I	- programmakosten	1.143-		1.143												
					Beleidsimpuls Verkeersveiligheid - Een vernieuwde integrale aanpak om de verkeersveiligheid te bevorderen															
4	20			S	- programmakosten	875-		875												
					Algemene dekkingsmiddelen															
4	20			I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		350	350												
					- programmakosten (Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer)		357	357												
4	20			I	- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N349)	63		63-												
					- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N733)	812		812-												
4	20			I	- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N737)	1.500		1.500-												
					- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N763)	350		350-												
5	4	4.2		S	<i>Actualisering concessies openbaar vervoer</i>															
					Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix															
5	20			S	- programmakosten	3.148	2.992	156-												
					- programmakosten (administratieve reservering)	156-		156												
5	20			I	- programmakosten	1.176	215	961-												
					Algemene dekkingsmiddelen															
5	20			I	- programmakosten (Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer)		961	961												
					<i>Actualisering investeringen spoor Zwolle - Kampen</i>															
6	4	4.2		I	Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix															
					- programmakosten	1.783		1.783-												
6	20			I	Algemene dekkingsmiddelen															
					- programmakosten (Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer)		1.783	1.783												
7	20			I	<i>Samenvoegen 1e en 2e fase N348</i>															
					Algemene dekkingsmiddelen															
7	20			I	- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N348 1e fase)		1.723	1.723												
					- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa VOC's N331)		550	550												
7	20			I	- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa N348)	2.273		2.273-												
					<i>Actualisering reserves Dekking kapitaallasten activa en Provinciale infrastructuur</i>															
8	20			I	Algemene dekkingsmiddelen															
					- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa provinciale infrastructuur)		238	238												
8	20			I	- programmakosten (Reserve provinciale infrastructuur)	238		238-												
					<i>Versnelling vervangingsinvestering De Vaart (N34)</i>															
9	20			S	(Investeringskrediet mutaties Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur in 2018: + € 2 miljoen)															
					Algemene dekkingsmiddelen															
9	20			I	- programmakosten (Reserve dekking kapitaallasten activa vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)	2.000		2.000-				2.000-		2.000						
					- programmakosten (Algemene reserve)		2.000	2.000												

Bijlage IV: overzicht budgettaire gevolgen van de 106^e wijziging van de Begroting 2018

Monitor Overijssel 2018-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2018			2019			2020			2021			2022		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Actualisering bestedingen ten laste van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel</i>																				
1	1	1.2	1.2.1	I	<i>Kwaliteit groene omgeving</i> Behouden leefkwaliteit van het platteland - programmakosten	150		150-												
	20		1.2.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		150	150												
2	1	1.3	1.3.2	I	<i>Stadsbeweging</i> Versterken van stedelijke netwerken - programmakosten	1.500		1.500-												
	20		1.3.2	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.500	1.500												
3	1	1.4	1.4.3	I	<i>IJssel-Vechtdelta</i> Beschermen tegen overstromingen en wateroverlast - programmakosten	135		135-												
	20		1.4.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		135	135												
4	3	3.2	3.2.3	I	<i>Afronding natuuropgave pMJP-projecten</i> Verbetering van de inrichting en het beheer van de Natura2000-gebieden en de afronding van de lopende natuurprojecten - programmakosten	1.315-		1.315		1.500										
	20		3.2.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.315-	1.315-			1.500									
5	3	3.4	3.4.6	I	<i>Kavelruil</i> Verduurzaming agrofood ketens - programmakosten	460		460-												
	20		3.4.6	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		460	460												
6	4	4.1	4.1.3	I	<i>UVP Mobiliteit</i> <i>Integrale mobiliteitsaanpak Overijssel</i> - programmakosten	1.650		1.650-												
	20		4.1.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.650	1.650												
7	4	4.2	4.2.1	I	<i>Herijking OV</i> Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix - programmakosten	2.660		2.660-												
	20		4.2.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		2.660	2.660												
8	4	4.2	4.2.5	I	<i>Vechtdallijnen</i> Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix - programmakosten	1.020		1.020-												
	20		4.2.5	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.020	1.020												
9	4	4.2	4.2.6	I	<i>Spoor Zwolle-Enschede</i> Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix - programmakosten	4.135		4.135-												
	20		4.2.6	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		4.135	4.135												
10	4	4.3	4.3.1	I	<i>UVP Mobiliteit</i> Borgen van de basiskwaliteit van bodem, lucht, geluid en (milieu-)veiligheid - programmakosten	2.000		2.000-												
	20		4.3.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		2.000	2.000												
11	4	4.6	4.6.4	I	<i>N35 knooppunt Raalte</i> Koers Auto - Het realiseren van een veilige en goede bereikbaarheid voor het autoverkeer van en naar stedelijke netwerken en streekcentra - programmakosten	660		660-												
	20		4.6.4	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		660	660												
12	4	4.8	4.8.1	I	<i>Ketenmobiliteit</i> Beleidsimpuls Beter Benutten - Bestaande systemen en netwerken slimmer en beter benutten - programmakosten	222		222-												
	20		4.8.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		222	222												
13	5	5.3	5.3.2	I	<i>Van idee naar marktintroductie</i> Overijssel investeert in innovatie - programmakosten	1.370		1.370-												
	20		5.3.2	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.370	1.370												
14	8	8.1	8.1.1	I	<i>Ruimte voor de Rivier IJsseldelta</i> Overijssel investeert in innovatie - programmakosten	23.700		23.700-												
	20		8.1.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		23.700	23.700												

Bijlage IV: overzicht budgettaire gevolgen van de 106^e wijziging van de Begroting 2018

Monitor Overijssel 2018-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2018			2019			2020			2021			2022		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Actualisering bestedingen ten laste van de Uitvoeringsreserve NNN</i>																				
15	3	3.1			<i>Beheerkosten natuurterreinen</i> Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer - programmakosten	1.200		1.200-												
	20			I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Uitvoeringsreserve NNN)		1.200	1.200												
16	3	3.1			<i>Uitvoeringskosten agrarisch natuurbeheer</i> Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer - programmakosten	353		353-	225		225-	96		96-						
	20			I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Uitvoeringsreserve NNN)		353	353		225	225		96	96						
<i>Actualisering voorzieningen/doeluitkeringen</i>																				
17	4	4.7			<i>Actualisering Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur</i> (bestedingen 2018: + € 3,5 miljoen) Bewaken kwaliteit van de provinciale infrastructuur															
18	10	10.5			<i>Actualisering Voorziening Reorganisatie</i> (bestedingen 2018: + -/- € 0,36 miljoen) Overhead															
<i>Overige budgettair neutrale wijzigingen</i>																				
19	1	1.4	1.4.3	I	<i>IJssel-Vechtdelta</i> Beschermen tegen overstromingen en wateroverlast - programmakosten	65	65													
20	1	1.5		I	<i>Zoetwatervoorziening Oost Nederland</i> Schoon en voldoende water - programmakosten	89	89													
21	1	1.5		I	<i>Waterkwaliteit van oppervlakte- en grondwater</i> Schoon en voldoende water - programmakosten	293	293													
22	2	2.2		I	<i>Opruimen drugsafval</i> Borgen van de basiskwaliteit van bodem, lucht, geluid en (milieu-)veiligheid - programmakosten	10	10													
23	3	3.4		I	<i>Agro & Food</i> Verduurzaming agrofood ketens - programmakosten	100-		100												
				I	- programmakosten	100		100-												
24	4	4.3	4.3.1	I	<i>Fietsstimulering</i> Borgen van de basiskwaliteit van bodem, lucht, geluid en (milieu-)veiligheid - programmakosten	26	26													
25	4	4.6		I	<i>A1</i> Koers Auto - Het realiseren van een veilige en goede bereikbaarheid voor het autoverkeer van en naar stedelijke netwerken en streekcentra - programmakosten	410	410													
26	4	4.6		S	<i>Correctie afschrijvingen materiële vaste activa</i> Koers Auto - Het realiseren van een veilige en goede bereikbaarheid voor het autoverkeer van en naar stedelijke netwerken en streekcentra - programmakosten	50		50-												
				S	- programmakosten	50-		50												
27	7	7.1	7.1.3 7.1.6	I	<i>Ondermijning</i> Een goed openbaar bestuur in Overijssel - programmakosten	100-		100												
				I	- programmakosten	100		100-												
28	10	10.5		S	<i>Diversen Bedrijfsvoering</i> Overhead - programmakosten	347-	347-		347-	347-		347-	347-		347-	347-		347-	347-	
Totaal structurele exploitatiewijzigingen						347-	347-		347-	347-		347-	347-		347-	347-		347-	347-	
Totaal incidentele exploitatiewijzigingen						40.793	40.793		225	225		1.596	1.596							
Totaal exploitatiewijzigingen						40.446	40.446		122-	122-		1.249	1.249		347-	347-		347-	347-	

LEGENDA

- nr. omschrijving
 1 Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer
 2 Milieu en energie
 3 Vitaal platteland
 4 Mobiliteit
 5 Regionale economie
 6 Culturele infrastructuur en monumentenzorg
 7 Kwaliteit openbaar bestuur
 8 Gebiedsontwikkelingen
 9 Sociale kwaliteit
 10 Bedrijfsvoering
 20 Algemene dekkingsmiddelen

Lasten: - = verlaging   Baten: - = verlaging   Saldo: - = financiële ruimte neemt af
 + = verhoging   + = verhoging   + = financiële ruimte neemt toe
 = baten -/- lasten

I/S: betreft incidentele lasten & baten (I) of structurele lasten & baten (S) conform uitgangspunten Begroting 2017, Overzicht incidenteel / structureel

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Eigen vermogen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Saldo per 31.12.2017 cf. Begroting 2018	Saldo per 31.12.2017 cf. Jaar-rekening 2017	Toevoegingen per 01.01.2018	Onttrekkingen per 01.01.2018	Saldo per 01.01.2018	Mutaties 2018						Geraamd saldo eind 2018	Nieuw geraamd saldo eind 2018		
						toevoegingen			onttrekkingen						
						geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%			geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking
Algemene risicoreserve	1	62.217	62.217	307	18.414	44.110	-	-	-	-	-	-	-	62.217	44.110
Algemene reserve	1	96.280	99.975	58.901	6.852	152.024	25.505	-	25.505	-	-	94.410	-2.000	92.410	27.375
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	1	84.533	82.533	-	-	82.533	166.675	-	166.675	-	-	48.034	-	48.034	203.174
Algemene reserve grondzaken	1	79.385	79.384	18.168	62	97.490	6.384	-	6.384	-	-	13.505	-	13.505	72.264
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	1	6.000	4.637	-	-	4.637	3.294	-	3.294	-	-	-	-	-	9.294
Algemene financieringsreserve	1	410.843	430.032	1.760	3.740	428.052	4.331	12.251	16.582	-	-	4.331	11.251	15.582	410.843
Algemene reserves		739.258	758.778	79.136	29.068	808.846	206.189	12.251	218.440	-	-	160.280	9.251	169.531	785.167
Reserve Europese programma's	2	20.373	26.705	-	-	26.705	3.974	-	3.974	326	101	427	7.319	-	7.319
Reserve provinciale infrastructuur	3	1.604	2.155	-	-	2.155	-	238	238	110	-	110	1.480	-	1.480
Reserve waterwegen	1	4.515	4.515	-	-	4.515	-	-	-	203	-	203	-	-	-
Reserve energiebesparing	1	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810
Reserve bodemsanering	1	34.674	39.548	5.500	-	45.048	7.593	-	7.593	-	-	15.270	1.300	16.570	26.997
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	1	323.997	360.513	4.029	12.714	351.828	8.034	-	8.034	-	-	112.401	39.859	152.260	219.630
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	1	256.229	253.554	761	-	254.315	66.269	-	66.269	-	-	78.590	1.553	80.143	243.908
Reserve risicoreservering RBT	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	1	8.749	9.433	-	132	9.301	-	-	-	-	-	555	-	555	8.194
Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer	1	62.572	77.504	10.760	-	88.264	570	-	570	-	-	2.072	3.101	5.173	61.070
Reserve dekking kapitaallasten activa	4	242.355	246.854	629	-	247.483	1.480	7.213	8.693	-	-	72	2.511	2.583	243.763
Reserve openbaar vervoer	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve drinkwater	1	-	-	-	-	-	1.072	-	1.072	-	-	-	-	-	1.072
Bestemmingsreserves		955.878	1.020.781	21.679	12.846	1.029.614	88.992	7.451	96.443	639	101	740	217.759	48.324	266.083
Resultaat		-	58.901	-	58.901	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eigen vermogen		1.695.136	1.838.460	100.815	100.815	1.838.460	295.181	19.702	314.883	639	101	740	378.039	57.575	435.614

¹ Rente bedraagt 0% zoals vastgesteld via een Statenbesluit.

² Rente onderdeel verbetering N34 is gebaseerd op het percentage waarmee de afkoopsom is bepaald (4,5%).

³ Rente is gebaseerd op het percentage waarmee de afkoopsom is bepaald (4,5%).

⁴ Rente bedraagt 0% zoals vastgesteld via een Statenbesluit. De onttrekkingen aan deze reserve dienen ter dekking van de afschrijvingen op activa waarvoor deze reserve gevormd is.

⁵ Rente bedraagt 0% zoals vastgesteld via een Statenbesluit. De toedeling aan deze reserve vanuit de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer zal bij de Begroting 2019 plaatsvinden.

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2019	Nieuw geraamd saldo begin 2019	Mutaties 2019									Geraamd saldo eind 2019	Nieuw geraamd saldo eind 2019	
			toevoegingen			onttrekkingen								
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking			
Algemene risicoreserve	62.217	44.110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	44.110
Algemene reserve	27.375	85.119	1.015	-	1.015	-	-	-	-	-	10.798	-	10.798	75.336
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	203.174	201.174	17.420	-	17.420	-	-	-	-	-	8.350	-	8.350	212.244
Algemene reserve grondzaken	72.264	90.369	6.364	-	6.364	-	-	-	-	-	13.505	-	13.505	83.228
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	9.294	7.931	3.294	-	3.294	-	-	-	-	-	-	-	-	11.225
Algemene financieringsreserve	410.843	429.052	4.198	-229	3.969	-	-	-	-	-	4.198	-229	3.969	429.052
Algemene reserves	785.167	857.755	32.291	-229	32.062	-	-	-	-	-	36.851	-229	36.622	780.607
Reserve Europese programma's	17.354	23.787	3.974	-	3.974	278	103	381	4.076	-	4.076	-	4.076	24.066
Reserve provinciale infrastructuur	234	1.023	-	-	-	48	-	48	-	-	-	-	-	1.071
Reserve waterwegen	4.718	4.718	-	-	-	212	-	212	-	-	-	-	-	4.930
Reserve energiebesparing	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810
Reserve bodemsanering	26.997	36.071	8.193	-	8.193	-	-	-	1.086	-	1.086	-	1.086	43.178
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	219.630	207.602	8.350	-	8.350	-	-	-	34.067	-	34.067	-	34.067	181.885
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	243.908	240.441	66.478	-	66.478	-	-	-	103.279	225	103.504	-	103.504	203.415
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.194	8.746	-	-	-	-	-	-	75	-	75	-	75	8.671
Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer	61.070	83.661	570	-	570	-	-	-	449	-	449	-	449	83.782
Reserve dekking kapitaallasten activa	243.763	253.593	-	-	-	-	-	-	1.389	-	1.389	-	1.389	252.204
Reserve openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve drinkwater	1.072	1.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.072
Bestemmingsreserves	827.750	860.714	87.565	-	87.565	538	103	641	144.421	225	144.646	-	144.646	804.274
Resultaat	-	-	15.633	-	15.633	-	-	-	-	-	-	-	-	15.633
Eigen vermogen	1.612.917	1.718.469	135.489	-229	135.260	538	103	641	181.272	-4	181.268	-	181.268	1.673.102

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2020	Nieuw geraamd saldo begin 2020	Mutaties 2020									Geraamd saldo eind 2020	Nieuw geraamd saldo eind 2020	
			toevoegingen			onttrekkingen								
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking			
Algemene risicoreserve	62.217	44.110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	44.110
Algemene reserve	17.592	75.336	1.015	2.000	3.015	-	-	-	2.260	-	2.260	-	16.347	76.091
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	212.244	210.244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212.244	210.244
Algemene reserve grondzaken	65.123	83.228	6.357	-	6.357	-	-	-	13.505	-	13.505	-	57.975	76.080
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	12.588	11.225	3.294	-	3.294	-	-	-	-	-	-	-	15.882	14.519
Algemene financieringsreserve	410.843	429.052	3.949	-225	3.724	-	-	-	3.949	-225	3.724	-	410.843	429.052
Algemene reserves	780.607	853.195	14.615	1.775	16.390	-	-	-	19.714	-225	19.489	-	775.508	850.096
Reserve Europese programma's	17.530	24.066	3.974	-	3.974	280	105	385	2.521	-	2.521	-	19.263	25.904
Reserve provinciale infrastructuur	282	1.071	-	-	-	50	-	50	-	-	-	-	332	1.121
Reserve waterwegen	4.930	4.930	-	-	-	222	-	222	-	-	-	-	5.152	5.152
Reserve energiebesparing	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	-
Reserve bodemsanering	34.104	43.178	8.193	-	8.193	-	-	-	1.585	-	1.585	-	40.712	49.786
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	193.913	181.885	-	-	-	-	-	-	9.929	1.500	11.429	-	183.984	170.456
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	207.107	203.415	66.478	-	66.478	-	-	-	106.065	96	106.161	-	167.520	163.732
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.119	8.671	-	-	-	-	-	-	75	-	75	-	8.044	8.596
Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer	61.191	83.782	570	-	570	-	-	-	449	-	449	-	61.312	83.903
Reserve dekking kapitaallasten activa	242.374	252.204	8.000	-2.000	6.000	-	-	-	1.739	-	1.739	-	248.635	256.465
Reserve openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve drinkwater	1.072	1.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.072	1.072
Bestemmingsreserves	771.432	804.274	87.215	-2.000	85.215	552	105	657	122.363	1.596	123.959	-	736.836	766.187
Resultaat	15.633	15.633	22.966	-	22.966	-	-	-	-	-	-	-	38.599	38.599
Eigen vermogen	1.567.672	1.673.102	124.796	-225	124.571	552	105	657	142.077	1.371	143.448	-	1.550.943	1.654.882

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2021	Nieuw geraamd saldo begin 2021	Mutaties 2021									Geraamd saldo eind 2021	Nieuw geraamd saldo eind 2021	
			toevoegingen			onttrekkingen								
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking			
Algemene risicoreserve	62.217	44.110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	44.110
Algemene reserve	16.347	76.091	1.016	-	1.016	-	-	-	585	-	585	-	16.778	76.522
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	212.244	210.244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212.244	210.244
Algemene reserve grondzaken	57.975	76.080	7.007	-	7.007	-	-	-	10.000	-	10.000	-	54.982	73.087
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	15.882	14.519	3.294	-	3.294	-	-	-	-	-	-	-	19.176	17.813
Algemene financieringsreserve	410.843	429.052	3.879	-213	3.666	-	-	-	3.879	-213	3.666	-	410.843	429.052
Algemene reserves	775.508	850.096	15.196	-213	14.983	-	-	-	14.464	-213	14.251	-	776.240	850.828
Reserve Europese programma's	19.263	25.904	-	-	-	308	106	414	1.963	-	1.963	-	17.608	24.355
Reserve provinciale infrastructuur	332	1.121	-	-	-	52	-	52	-	-	-	-	384	1.173
Reserve waterwegen	5.152	5.152	-	-	-	232	-	232	-	-	-	-	5.384	5.384
Reserve energiebesparing	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	-
Reserve bodemsanering	40.712	49.786	48	-	48	-	-	-	922	-	922	-	39.838	48.912
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	183.984	170.456	-	-	-	-	-	-	1.566	-	1.566	-	182.418	168.890
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	167.520	163.732	66.476	-	66.476	-	-	-	96.227	-	96.227	-	137.769	133.981
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.044	8.596	-	-	-	-	-	-	75	-	75	-	7.969	8.521
Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer	61.312	83.903	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.312	83.903
Reserve dekking kapitaallasten activa	248.635	256.465	8.000	-	8.000	-	-	-	1.983	-	1.983	-	254.652	262.482
Reserve openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve drinkwater	1.072	1.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.072	1.072
Bestemmingsreserves	736.836	766.187	74.524	-	74.524	592	106	698	102.736	-	102.736	-	709.216	738.673
Resultaat	38.599	38.599	17.078	-	17.078	-	-	-	-	-	-	-	55.677	55.677
Eigen vermogen	1.550.943	1.654.882	106.798	-213	106.585	592	106	698	117.200	-213	116.987	-	1.541.133	1.645.178

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2022	Nieuw geraamd saldo begin 2022	Mutaties 2022									Geraamd saldo eind 2022	Nieuw geraamd saldo eind 2022
			toevoegingen			onttrekkingen							
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Algemene risicoreserve	62.217	44.110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	44.110
Algemene reserve	16.778	76.522	-	-	-	-	-	-	500	-	500	16.278	76.022
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	212.244	210.244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212.244	210.244
Algemene reserve grondzaken	54.982	73.087	7.007	-	7.007	-	-	-	10.000	-	10.000	51.989	70.094
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	19.176	17.813	3.294	-	3.294	-	-	-	-	-	-	22.470	21.107
Algemene financieringsreserve	410.843	429.052	4.053	-458	3.595	-	-	-	4.053	-458	3.595	410.843	429.052
Algemene reserves	776.240	850.828	14.354	-458	13.896	-	-	-	14.553	-458	14.095	776.041	850.629
Reserve Europese programma's	17.608	24.355	-	-	-	282	108	390	1.963	-	1.963	15.927	22.782
Reserve provinciale infrastructuur	384	1.173	-	-	-	55	-	55	-	-	-	439	1.228
Reserve waterwegen	5.384	5.384	-	-	-	242	-	242	-	-	-	5.626	5.626
Reserve energiebesparing	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	-
Reserve bodemsanering	39.838	48.912	48	-	48	-	-	-	273	-	273	39.613	48.687
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	182.418	168.890	-	-	-	-	-	-	1.390	-	1.390	181.028	167.500
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	137.769	133.981	46.569	-	46.569	-	-	-	43.334	-	43.334	141.004	137.216
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	7.969	8.521	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.969	8.521
Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer	61.312	83.903	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.312	83.903
Reserve dekking kapitaallasten activa	254.652	262.482	8.000	-	8.000	-	-	-	1.983	-	1.983	260.669	268.499
Reserve openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve drinkwater	1.072	1.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.072	1.072
Bestemmingsreserves	709.216	738.673	54.617	-	54.617	579	108	687	48.943	-	48.943	715.469	745.034
Resultaat	55.677	55.677	20.370	-	20.370	-	-	-	-	-	-	76.047	76.047
Eigen vermogen	1.541.133	1.645.178	89.341	-458	88.883	579	108	687	63.496	-458	63.038	1.567.557	1.671.710

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Voorzieningen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Saldo per 31.12.2017 cf. Begroting 2018	Saldo per 31.12.2017 cf. Jaarstukken 2017	Mutaties 2018									Geraamd saldo eind 2018	Nieuw geraamd saldo eind 2018			
			toevoegingen			onttrekkingen										
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde IB ¹ 1,60%	bij te ramen IB	nieuwe geraamde IB 1,60%	geraamde aanwendingen ²	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen			geraamde vrijval	bij te ramen vrijval	nieuw geraamde vrijval
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	29.748	24.961	1.465	-	1.465	116	-	116	2.164	-360	1.804	-	-	-	29.165	24.738
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.530	-
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.572	7.392	450	-	450	-	-	-	300	-	300	-	-	-	8.722	7.542
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	14.947	14.611	-	-	-	116	-	116	-	-	-	-	-	-	15.063	14.727
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties ADT	9.439	8.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.439	8.810
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties RBT	5.508	5.801	-	-	-	116	-	116	-	-	-	-	-	-	5.624	5.917
Voorziening reorganisatie	3.806	1.246	-	-	-	-	-	-	560	-360	200	-	-	-	3.246	1.046
Voorziening besteding grondwaterheffing	893	1.712	1.015	-	1.015	-	-	-	1.304	-	1.304	-	-	-	604	1.423
Egalisatievoorzieningen	7.551	7.292	17.655	-	17.655	-	-	-	16.277	3.500	19.777	-	-	-	8.929	5.170
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	7.551	7.292	17.655	-	17.655	-	-	-	16.277	3.500	19.777	-	-	-	8.929	5.170
Voorziening beheer en onderhoud prov. infrastr. wegen incl. kunstwerken	6.494	4.423	15.435	-	15.435	-	-	-	14.092	2.332	16.424	-	-	-	7.837	3.434
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur waterwegen	1.057	2.869	2.220	-	2.220	-	-	-	2.185	1.168	3.353	-	-	-	1.092	1.736
Balanspost voorzieningen	37.299	32.253	19.120	-	19.120	116	-	116	18.441	3.140	21.581	-	-	-	38.094	29.908
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	50.302	42.777	-	-	-	-	-	-	305	-	305	-	-	-	49.997	42.472
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	1.161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	1.161
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.977	1.988	-	-	-	-	-	-	118	-	118	-	-	-	3.859	1.870
Voorziening lening Empyro Hengelo	3.000	1.500	-	-	-	-	-	-	187	-	187	-	-	-	2.813	1.313
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	-
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	13.741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	13.741
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	1.505	1.505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.505	1.505
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	10.000	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.000	10.000
Voorziening grondbezit	187	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	257
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.197
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	333	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	333
Voorziening deelneming HFO	5.174	6.492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	6.492
Voorzieningen in mindering gebracht op activa	50.302	42.777	-	-	-	-	-	-	305	-	305	-	-	-	49.997	42.472
Voorzieningen	87.601	75.030	19.120	-	19.120	116	-	116	18.746	3.140	21.886	-	-	-	88.091	72.380

¹ Instandhoudingsbijdrage, deze wordt alleen toegevoegd als het risico toeneemt door inflatoire effecten of op basis van wettelijke voorschriften.

² Aanwendingen betreffen bij de 'balanspost voorzieningen' bestedingen en bij de 'voorzieningen in mindering gebracht op activa' afwaarderingen.

³ Instandhoudingsbijdrage voor het onderdeel XL Businesspark bedraagt 2% zoals vastgesteld via Statenbesluit PS/2016/985.

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Voorzieningen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2019	Nieuw geraamd saldo begin 2019	Mutaties 2019									Geraamd saldo eind 2019	Nieuw geraamd saldo eind 2019			
			toevoegingen			onttrekkingen										
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde IB 1,60%	bij te ramen IB	nieuwe geraamde IB 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen			geraamde vrijval	bij te ramen vrijval	nieuw geraamde vrijval
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	29.165	24.738	1.507	-	1.507	118	-	118	2.018	-	2.018	-	-	-	28.772	24.345
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.530	-
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.722	7.542	450	-	450	-	-	-	300	-	300	-	-	-	8.872	7.692
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	15.063	14.727	-	-	-	118	-	118	-	-	-	-	-	-	15.181	14.845
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties ADT	9.439	8.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.439	8.810
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties RBT	5.624	5.917	-	-	-	118	-	118	-	-	-	-	-	-	5.742	6.035
Voorziening reorganisatie	3.246	1.046	-	-	-	-	-	-	560	-	560	-	-	-	2.686	486
Voorziening besteding grondwaterheffing	604	1.423	1.057	-	1.057	-	-	-	1.158	-	1.158	-	-	-	503	1.322
Egalisatievoorzieningen	8.929	5.170	17.655	-	17.655	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.307	6.548
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	8.929	5.170	17.655	-	17.655	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.307	6.548
Voorziening beheer en onderhoud prov. infrastr. wegen incl. kunstwerken	7.837	3.434	15.435	-	15.435	-	-	-	14.092	-	14.092	-	-	-	9.180	4.777
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur waterwegen	1.092	1.736	2.220	-	2.220	-	-	-	2.185	-	2.185	-	-	-	1.127	1.771
Balanspost voorzieningen	38.094	29.908	19.162	-	19.162	118	-	118	18.295	-	18.295	-	-	-	39.079	30.893
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	49.997	42.472	-	-	-	-	-	-	4.900	-	4.900	-	-	-	45.097	37.572
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	1.161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	1.161
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.859	1.870	-	-	-	-	-	-	123	-	123	-	-	-	3.736	1.747
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.813	1.313	-	-	-	-	-	-	250	-	250	-	-	-	2.563	1.063
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	-
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	13.741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	13.741
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	1.505	1.505	-	-	-	-	-	-	2.527	-	2.527	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	10.000	10.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-	-	-	8.000	8.000
Voorziening grondbezit	187	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	257
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.197
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	333	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	333
Voorziening deelneming HFO	5.174	6.492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	6.492
Voorzieningen in mindering gebracht op activa	49.997	42.472	-	-	-	-	-	-	4.900	-	4.900	-	-	-	45.097	37.572
Voorzieningen	88.091	72.380	19.162	-	19.162	118	-	118	23.195	-	23.195	-	-	-	84.176	68.465

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Voorzieningen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2020	Nieuw geraamd saldo begin 2020	Mutaties 2020									Geraamd saldo eind 2020	Nieuw geraamd saldo eind 2020			
			toevoegingen			onttrekkingen										
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde IB 1,60%	bij te ramen IB	nieuwe geraamde IB 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen			geraamde vrijval	bij te ramen vrijval	nieuw geraamde vrijval
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	28.772	24.345	1.507	-	1.507	121	-	121	1.822	-	1.822	-	-	-	28.578	24.151
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.530	-
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.872	7.692	450	-	450	-	-	-	300	-	300	-	-	-	9.022	7.842
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	15.181	14.845	-	-	-	121	-	121	-	-	-	-	-	-	15.302	14.966
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties ADT	9.439	8.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.439	8.810
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties RBT	5.742	6.035	-	-	-	121	-	121	-	-	-	-	-	-	5.863	6.156
Voorziening reorganisatie	2.686	486	-	-	-	-	-	-	560	-	560	-	-	-	2.126	-74
Voorziening besteding grondwaterheffing	503	1.322	1.057	-	1.057	-	-	-	962	-	962	-	-	-	598	1.417
Egalisatievoorzieningen	10.307	6.548	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.567	6.808
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	10.307	6.548	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.567	6.808
Voorziening beheer en onderhoud prov. infrastr. wegen incl. kunstwerken	9.180	4.777	14.317	-	14.317	-	-	-	14.092	-	14.092	-	-	-	9.405	5.002
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur waterwegen	1.127	1.771	2.220	-	2.220	-	-	-	2.185	-	2.185	-	-	-	1.162	1.806
Balanspost voorzieningen	39.079	30.893	18.044	-	18.044	121	-	121	18.099	-	18.099	-	-	-	39.145	30.959
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	45.097	37.572	-	-	-	-	-	-	2.377	-	2.377	-	-	-	42.720	35.195
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	1.161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	1.161
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.736	1.747	-	-	-	-	-	-	127	-	127	-	-	-	3.609	1.620
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.563	1.063	-	-	-	-	-	-	250	-	250	-	-	-	2.313	813
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	-
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	13.741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	13.741
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.022	-1.022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	8.000	8.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-	-	-	6.000	6.000
Voorziening grondbezit	187	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	257
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.197
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	333	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	333
Voorziening deelneming HFO	5.174	6.492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	6.492
Voorzieningen in mindering gebracht op activa	45.097	37.572	-	-	-	-	-	-	2.377	-	2.377	-	-	-	42.720	35.195
Voorzieningen	84.176	68.465	18.044	-	18.044	121	-	121	20.476	-	20.476	-	-	-	81.865	66.154

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Voorzieningen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2021	Nieuw geraamd saldo begin 2021	Mutaties 2021									Geraamd saldo eind 2021	Nieuw geraamd saldo eind 2021			
			toevoegingen			onttrekkingen										
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde IB 1,60%	bij te ramen IB	nieuwe geraamde IB 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen			geraamde vrijval	bij te ramen vrijval	nieuw geraamde vrijval
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	28.578	24.151	1.506	-	1.506	123	-	123	1.822	-	1.822	-	-	-	28.385	23.958
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.530	-
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	9.022	7.842	450	-	450	-	-	-	300	-	300	-	-	-	9.172	7.992
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	15.302	14.966	-	-	-	123	-	123	-	-	-	-	-	-	15.425	15.089
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties ADT	9.439	8.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.439	8.810
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties RBT	5.863	6.156	-	-	-	123	-	123	-	-	-	-	-	-	5.986	6.279
Voorziening reorganisatie	2.126	-74	-	-	-	-	-	-	560	-	560	-	-	-	1.566	-634
Voorziening besteding grondwaterheffing	598	1.417	1.056	-	1.056	-	-	-	962	-	962	-	-	-	692	1.511
Egalisatievoorzieningen	10.567	6.808	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.827	7.068
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	10.567	6.808	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	10.827	7.068
Voorziening beheer en onderhoud prov. infrastr. wegen incl. kunstwerken	9.405	5.002	14.317	-	14.317	-	-	-	14.092	-	14.092	-	-	-	9.630	5.227
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur waterwegen	1.162	1.806	2.220	-	2.220	-	-	-	2.185	-	2.185	-	-	-	1.197	1.841
Balanspost voorzieningen	39.145	30.959	18.043	-	18.043	123	-	123	18.099	-	18.099	-	-	-	39.212	31.026
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	42.720	35.195	-	-	-	-	-	-	2.383	-	2.383	-	-	-	40.337	32.812
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	1.161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	1.161
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.609	1.620	-	-	-	-	-	-	133	-	133	-	-	-	3.476	1.487
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.313	813	-	-	-	-	-	-	250	-	250	-	-	-	2.063	563
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	-
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	13.741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	13.741
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.022	-1.022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	6.000	6.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-	-	-	4.000	4.000
Voorziening grondbezit	187	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	257
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.197
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	333	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	333
Voorziening deelneming HFO	5.174	6.492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	6.492
Voorzieningen in mindering gebracht op activa	42.720	35.195	-	-	-	-	-	-	2.383	-	2.383	-	-	-	40.337	32.812
Voorzieningen	81.865	66.154	18.043	-	18.043	123	-	123	20.482	-	20.482	-	-	-	79.549	63.838

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Voorzieningen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2022	Nieuw geraamd saldo begin 2022	Mutaties 2022									Geraamd saldo eind 2022	Nieuw geraamd saldo eind 2022			
			toevoegingen			onttrekkingen										
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde IB 1,60%	bij te ramen IB	nieuwe geraamde IB 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen			geraamde vrijval	bij te ramen vrijval	nieuw geraamde vrijval
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	28.385	23.958	1.325	-	1.325	6	-6	-	1.822	-	1.822	-	-	-	27.894	23.461
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.530	-
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	9.172	7.992	450	-	450	-	-	-	300	-	300	-	-	-	9.322	8.142
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	15.425	15.089	-	-	-	6	-6	-	-	-	-	-	-	-	15.431	15.089
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties ADT	9.439	8.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.439	8.810
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties RBT	5.986	6.279	-	-	-	6	-6	-	-	-	-	-	-	-	5.992	6.279
Voorziening reorganisatie	1.566	-634	-	-	-	-	-	-	560	-	560	-	-	-	1.006	-1.194
Voorziening besteding grondwaterheffing	692	1.511	875	-	875	-	-	-	962	-	962	-	-	-	605	1.424
Egalisatievoorzieningen	10.827	7.068	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	11.087	7.328
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	10.827	7.068	16.537	-	16.537	-	-	-	16.277	-	16.277	-	-	-	11.087	7.328
Voorziening beheer en onderhoud prov. infrastr. wegen incl. kunstwerken	9.630	5.227	14.317	-	14.317	-	-	-	14.092	-	14.092	-	-	-	9.855	5.452
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur waterwegen	1.197	1.841	2.220	-	2.220	-	-	-	2.185	-	2.185	-	-	-	1.232	1.876
Balanspost voorzieningen	39.212	31.026	17.862	-	17.862	6	-6	-	18.099	-	18.099	-	-	-	38.981	30.789
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	40.337	32.812	-	-	-	-	-	-	2.383	-	2.383	-	-	-	37.954	30.429
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	1.161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	1.161
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.476	1.487	-	-	-	-	-	-	133	-	133	-	-	-	3.343	1.354
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.063	563	-	-	-	-	-	-	250	-	250	-	-	-	1.813	313
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	-
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	13.741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	13.741
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.022	-1.022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	4.000	4.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-	-	-	2.000	2.000
Voorziening grondbezit	187	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	257
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.197
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	333	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	333
Voorziening deelneming HFO	5.174	6.492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	6.492
Voorzieningen in mindering gebracht op activa	40.337	32.812	-	-	-	-	-	-	2.383	-	2.383	-	-	-	37.954	30.429
Voorzieningen	79.549	63.838	17.862	-	17.862	6	-6	-	20.482	-	20.482	-	-	-	76.935	61.218

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Doeluitkeringen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Saldo per 31.12.2017 cf. Begroting 2018	Saldo per 31.12.2017 cf. Jaar-stukken 2017	Mutaties 2018											Geraamd saldo eind 2018	Nieuw geraamd saldo eind 2018		
			verwachte ontvangst	bij te ramen ontvangst	nieuwe verwachte ontvangst	geraamde rente ¹ 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe reneraming 1,60%	geraamde aanwen- dingen	bij te ramen aanwen- dingen	nieuw ge- raamde aan- wendingen	geraamde terug- betalingen	bij te ramen terug- betalingen			nieuw geraamde terug-	
Doeluitkering verbetering N34	2	12.816	15.101	-	-	-	577	103	680	12.775	-	12.775	-	-	-	618	3.006
Doeluitkering geluidssanering NaNOV		-114	470	114	-	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584
Doeluitkering ELENA		640	540	-	-	-	-	-	-	500	-	500	-	-	-	140	40
Vooruitontvangen doeluitkeringen (overlopende passiva)	³	13.342	16.111	114	-	114	577	103	680	13.275	-	13.275	-	-	-	758	3.630

¹ Rente wordt alleen toegevoegd op basis van wettelijke voorschriften of juridische bindende afspraken over het saldo van de doeluitkering.

² Rente is gebaseerd op het percentage waarmee de afkoopsom in bepaald (4,5%), gelet op de verwachte afronding in 2018 is de rentetoevoeging vanaf 2019 niet meer geraamd.

³ Negatieve saldi betreffen nog te ontvangen doeluitkeringen (overlopende activa) en worden in de balans afzonderlijk gepresenteerd.

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Doeluitkeringen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2019	Nieuw geraamd saldo begin 2019	Mutaties 2019											Geraamd saldo eind 2019	Nieuw geraamd saldo eind 2019	
			verwachte ontvangst	bij te ramen ontvangst	nieuwe verwachte ontvangst	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen	geraamde terugbetalingen	bij te ramen terugbetalingen			nieuw geraamde terug-
Doeluitkering verbetering N34	618	3.006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	618	3.006
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	-	584	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584
Doeluitkering ELENA	140	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	40
Vooruitontvangen doeluitkeringen (overlopende passiva)	758	3.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	758	3.630

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Doeluitkeringen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2020	Nieuw geraamd saldo begin 2020	Mutaties 2020											Geraamd saldo eind 2020	Nieuw geraamd saldo eind 2020	
			verwachte ontvangst	bij te ramen ontvangst	nieuwe verwachte ontvangst	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen	geraamde terugbetalingen	bij te ramen terugbetalingen			nieuw geraamde terug-
Doeluitkering verbetering N34	618	3.006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	618	3.006
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	-	584	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584
Doeluitkering ELENA	140	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	40
Vooruitontvangen doeluitkeringen (overlopende passiva)	758	3.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	758	3.630

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Doeluitkeringen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2021	Nieuw geraamd saldo begin 2021	Mutaties 2021											Geraamd saldo eind 2021	Nieuw geraamd saldo eind 2021		
			verwachte ontvangst	bij te ramen ontvangst	nieuwe verwachte ontvangst	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen	geraamde terugbetalingen	bij te ramen terugbetalingen			nieuw geraamde terug-	
Doeluitkering verbetering N34	618	3.006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	618	3.006
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	-	584	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584
Doeluitkering ELENA	140	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	40
Vooruitontvangen doeluitkeringen (overlopende passiva)	758	3.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	758	3.630

Bijlage V

Meerjarenramingen eigen vermogen, voorzieningen en doeluitkeringen Begroting 2018

Doeluitkeringen

bedragen x € 1.000,--

Omschrijving	Geraamd saldo begin 2022	Nieuw geraamd saldo begin 2022	Mutaties 2022											Geraamd saldo eind 2022	Nieuw geraamd saldo eind 2022	
			verwachte ontvangst	bij te ramen ontvangst	nieuwe verwachte ontvangst	geraamde rente 1,60%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 1,60%	geraamde aanwendingen	bij te ramen aanwendingen	nieuw geraamde aanwendingen	geraamde terugbetalingen	bij te ramen terugbetalingen			nieuw geraamde terug-
Doeluitkering verbetering N34	618	3.006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	618	3.006
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	-	584	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584
Doeluitkering ELENA	140	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	40
Vooruitontvangen doeluitkeringen (overlopende passiva)	758	3.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	758	3.630